

Sprawozdanie z działalności za rok 2009

I. Informacje podstawowe dotyczące Funduszu Partnerstwa

Nazwa Fundacji:	Fundusz Partnerstwa
Siedziba Fundacji:	Kraków, ul. Św. Krzyża 5/6
Kontakt:	fundusz@epce.org.pl ;
WWW:	ffp.org.pl; fkb.org.pl
Data ustanowienia:	20 lutego 2004 roku
Fundator:	Fundacja Partnerstwo dla Środowiska
Data rejestracji:	7 kwietnia 2004 roku
Numer KRS:	203054
Numer REGON:	356825325
Rada Nadzorcza:	Henryk Wujek, Przewodniczący Iwona Sarachman, Wiceprzewodnicząca Marek Haliniak Rafał Serafin Jan Ożga
Zarząd Funduszu:	Anna Woźniak, Prezes
Zespół Funduszu:	Anna Woźniak, Prezes Dominika Bielawa, Asystent Finansowy Magdalena Mrzygłód, Asystent Programowy

Celem statutowym Funduszu jest wspieranie działań na rzecz zrównoważonego rozwoju. Fundusz realizuje swój cel, określony w § 5 przede wszystkim poprzez prowadzenie działalności wspomagającej finansowo, technicznie, szkoleniowo i informacyjnie organizacje pozarządowe, osoby fizyczne i prawne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, realizujące lub przyczyniające się do realizacji tego celu, w szczególności w zakresie:

- a. ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego,
- b. działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych,
- c. rozwoju gospodarczego, w tym rozwoju przedsiębiorczości,
- d. kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji,
- e. nauki, edukacji, oświaty i wychowania,
- f. krajoznawstwa oraz wypoczynku dzieci i młodzieży,
- g. działań na rzecz osób niepełnosprawnych,
- h. promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy,
- i. upowszechniania i ochrony praw kobiet oraz działalności na rzecz równych praw kobiet i mężczyzn,
- j. działań na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami,
- k. promocji i organizacji wolontariatu.

Fundusz może, na potrzeby realizacji celu określonego w § 5 prowadzić działalność nieodpłatną pożytku publicznego o następującym przedmiocie (według Polskiej Klasyfikacji Działalności):

- a. PKD 74.14.A doradztwo i bezpośrednia pomoc dla organizacji pozarządowych, osób fizycznych i prawnych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej w zakresie przygotowywania wniosków dotacyjnych oraz zarządzania projektami (planowanie, kierowanie, kontrola i ewaluacja, sprawozdawczość),
- b. PKD 91.33.Z wspomaganie techniczne i finansowe krajowych oraz zagranicznych organizacji pozarządowych, osób fizycznych i prawnych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej,
- c. PKD 91.33.Z współpraca z innymi podmiotami o podobnym profilu działania.

Fundusz Partnerstwa nie prowadzi działalności gospodarczej.

Fundusz Partnerstwa wspiera działania na rzecz zrównoważonego rozwoju animowane przez organizacje pozarządowe i społeczności lokalne poprzez realizację konkursów małych dotacji, pomoc szkoleniową, doradczą i informacyjną.

Działania Funduszu:

- ❖ Pobudzają aktywność społeczności lokalnych
- ❖ Wspierają niewielkie, oddolne inicjatywy organizacji nie mających doświadczenia oraz zdolności finansowych
- ❖ Zapewniają kompleksowe wsparcie merytoryczne, doradcze i techniczne na każdym etapie procesu dotacyjnego
- ❖ Upowszechniają sprawdzone wzorce oraz proponują rozwiązania dotychczas nie stosowane
- ❖ Pozwalają na dostosowanie programów grantowych do potrzeb społeczności lokalnych
- ❖ Opierają się na przejrzystych i przyjaznych procedurach
- ❖ Zapewniają wysoką jakość, efektywność i stałe doskonalenie instrumentów wsparcia

II. Sprawozdanie z działalności statutowej prowadzonej w roku 2009

W 2009 roku Fundusz Partnerstwa (FP) kontynuował rozwijanie działalności grantodawczej, mającej na celu wspieranie lokalnych inicjatyw na rzecz zrównoważonego rozwoju. Programy małych dotacji kierowane do małych, lokalnych organizacji pozarządowych i grup nieformalnych ułatwiają angażowanie się obywateli i społeczności lokalnych do praktycznego działania na rzecz zrównoważonego rozwoju. Fundusz pełni rolę „fundatora pierwszego rzędu” dla nowych inicjatyw i lokalnych NGO, zwłaszcza rzecznictwa angażującego ludność na poziomie lokalnym. Cechą wyróżniającą działalność grantodawczą

FP jest praktyczność – opiera się na utrzymywaniu kontaktów na poziomie grantodawca-beneficjent. Zapewnia także dodatkowe techniczne wsparcie i szkolenia celem, wzmocnienia instytucjonalnych możliwości i zdolności beneficjenta.

W 2009, Fundusz wspierając małe i lokalne organizacje przyjął i ocenił 112 wniosków o dotacje oraz przyznał łącznie 74 dotacje na sumę 559 359 PLN w ramach 3 programów:

- „Fundusz Kropli Beskidu” (finansowany przez firmy systemu Coca-Cola: Coca Cola Services Poland i Coca Cola Hellenic Polska) skupiał się na wsparciu dla oddolnych inicjatyw w Beskidzie Sądeckim w Małopolsce na rzecz ochrony wód;
- Szkoły dla Ekorozwoju Zadbajmy o Wspólną Przestrzeń (finansowane przez firmy: Toyota i Cadbury oraz Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej poprzez Fundację Partnerstwo dla Środowiska) skupione na wspieraniu szkolnych inicjatyw na rzecz zrównoważonego rozwoju, angażujące społeczność.
- „Rzecznictwo i kampanie na rzecz ochrony środowiska” (finansowane przez C. S. Mott Foundation) skupione na wsparciu oddolnych inicjatyw rzecznictwa i kampanii;

„Rzecznictwo i kampanie na rzecz ochrony środowiska”

Jest to trzyletni program realizowany od 2007 roku w ramach dotacji pochodzącej ze środków Fundacji C.S. Motta. Adresowany jest do organizacji pozarządowych z terenu całej Polski, w szczególności województw: małopolskiego, śląskiego, podkarpackiego i świętokrzyskiego oraz organizacji pozarządowych uczestniczących w działaniach transgranicznych bądź ponadnarodowych.

Celem programu jest dofinansowanie ekologicznych inicjatyw i projektów obywatelskich na rzecz zwiększenia udziału społeczności lokalnych w kształtowaniu polityki ochrony środowiska i rozwoju zrównoważonego w Polsce.

W ramach Programu mogą być finansowane działania m. in. w zakresie:

- monitoringu i konsultacji prawa i polityki proekologicznej,
- opracowania i promocji alternatywnej polityki z zakresu ochrony środowiska i rozwoju zrównoważonego,
- przygotowywania i przedstawiania stanowisk w zakresie ochrony środowiska,
- kontroli społecznej programów i projektów finansowanych przez Unię Europejską oraz związanych z realizacją polityki ekologicznej Unii Europejskiej,
- angażowania społeczności lokalnych w kształtowaniu polityki ekologicznej na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym i międzynarodowym,
- rozwoju zdolności organizacji pozarządowych do oddziaływania na rzecz kształtowania programów rozwoju na szczeblu gminnym, wojewódzkim i krajowym.

Program Fundusz Kropli Beskidu to program, którego celem jest wspieranie finansowe i organizacyjne inicjatyw obywatelskich na rzecz poszanowania dziedzictwa wodnego Beskidów i zasięgiem obejmuje cztery gminy w powiecie nowosądeckim: Krynica, Muszyna, Piwniczna Zdrój oraz Rytro. Inicjatywa ta wpisana jest również w proces wdrażania Ramowej Dyrektywy Wodnej, której nadrzędnym celem jest osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu środowiska wodnego.

Fundusz Kropli Beskidu, oprócz edukacji ekologicznej oraz promowania ochrony zasobów wodnych stawia sobie za cel włączanie do tych działań społeczności Beskidu Sądeckiego, promowanie idei współpracy środowisk lokalnych, aby w ten sposób budować świadomą, aktywną społeczność. Bardzo ważne jest, by mieszkańcy prowadzili te działania we współpracy z przedstawicielami władz, prywatnymi firmami oraz organizacjami pozarządowymi.

Dla Beskidów woda jest zasobem o szczególnej wartości. Region ten chlubi się słynnymi uzdrowiskami, których kuracjusze od dawien dawna korzystają z leczniczych właściwości tamtejszych wód. Wody te są również rozlewane jako naturalne wody mineralne i źródlane w licznych zakładach regionu, m.in. w Tyliczu. Nic dziwnego, że w Beskidach tak poważnie traktuje się zagadnienie skutecznej ochrony naziemnych źródeł i akwenów wodnych. Ochrona jest tak ważna również ze względu na wyjątkowe walory przyrodnicze beskidzkich wód oraz ich wielkie znaczenie dla rozwoju turystyki. Tę ochronę wspiera właśnie Fundusz Kropli Beskidu.

W 2009 roku została wypracowana nowa formuła programu. Priorytetem w roku 2009 było wsparcie partnerskich, praktycznych działań, podejmowanych przez społeczności lokalne, które przyczyniających się do wyraźnej poprawy stanu środowiska wodnego regionu.

W ramach konkursu dotacyjnego wyróżniono dwa rodzaje dotacji:

- Dotacje I stopnia (kwoty do 5000 zł) przeznaczone dla organizacji pozarządowych, szkół i innych podmiotów na realizację praktycznych działań o charakterze edukacyjnym przyczyniających się do poprawy stanu wód.
- Dotacje II stopnia (kwoty do 25 000 zł) przeznaczone dla organizacji pozarządowych, szkół i innych podmiotów na realizację przedsięwzięć, przynoszących mierzalne efekty w postaci poprawy stanu wód Beskidu Sądeckiego.

O kierunkach rozwoju Funduszu Kropli Beskidu i rozstrzygnięciu konkursu dotacyjnego decyduje Rada Programowa w następującym składzie:

- Fundusz Partnerstwa
- firmy systemu Coca Cola: *Coca Cola Hellenic Polska, Coca Cola Poland Services*
- Popradzki Park Krajobrazowy (*Zespół Parków Krajobrazowych woj. Małopolskiego*)
- Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie
- Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej w Krakowie
- gminy: Krynica Zdrój, Muszyna, Rytro, Piwniczna Zdrój
- Fundacja Partnerstwo dla Środowiska,
- Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska Oddział w Starym Sączu
- Starostwo Powiatowe w Nowym Sączu

W ramach przygotowania beneficjentów do udziału w konkursie Fundusz zorganizował 3 kwietnia 2009 r. w Muszynie warsztat z udziałem ekspertów pt. „Ochrona dziedzictwa wodnego Beskidu Sądeckiego – przykłady i możliwości działań”. Oprócz poznania nowej formuły programu, przedstawiciele organizacji mieli okazję uczestniczyć w trzech eksperckich modułach tematycznych:

- *„Przywracanie naturalnych walorów dolin rzecznych”*
- *„Wody mineralne Sądeczyzny, przykłady możliwości realizacji projektów”*
- *„Elementy aktywnej ochrony przyrody związanej ze środowiskiem wodnym”* „Zasady uczestnictwa w konkursie dotacyjnym”

W 2009 roku zrealizowano dziesięć projektów, wśród których znalazły się między innymi: diagnoza zagrożeń i poprawa warunków siedliskowych pstrąga potokowego i lipienia w potoku Bradowiec w Tyliczu; odtworzenie historycznej pijalni wód mineralnych św. Kingi; wykonanie ujęcia wody źródlanej w Piwnicznej; zagospodarowanie zlewni Potoku Żegiestowskiego, rekonstrukcja starego młyna wodnego i zabytkowego połemkowskiego mostu; stworzenie kompleksu ekologicznego przy szkole Podstawowej w Rytrze; zabezpieczenie miejsca rozrodu salamandry i skatalogowanie źródeł wód mineralnych w Łomnicy Zdroju; zabezpieczenie źródła wody mineralnej *Wapienne* w Muszynie oraz przeprowadzenie cyklu warsztatów z edukacji ekologicznej dla uczniów i mieszkańców wsi Czarna.

W październiku 2009 r. Fundusz Partnerstwa zorganizował dla przedstawicieli Rady Programowej wizytę terenową mającą na celu prezentację wybranych inicjatyw Funduszu Kropli Beskidu, zrealizowanych w ostatnich latach. Rada odwiedziła cztery miejsca realizacji projektów i spotkała się z ich realizatorami:

- Szkoła Podstawowa nr 1 w Krynicy – Zdroju projekt *„Słotwiny Zdrój – odtworzenie tradycji uzdrowiskowej Osiedla Słotwiny”*
- Stowarzyszenie Klucz Muszyński projekt *„Oznaczenie i udostępnienie pomnika przyrody Staw Czarna Młaka w Powroźniku”*
- Szkoła Podstawowa w Rytrze projekt *„Udostępnienia terenu przy brzegu Roztoczanki w Rytrze oraz utworzenie zielonej klasy”*
- Stowarzyszenie Kobiet na Rzecz Rozwoju Wsi Młodów projekt *„Ochrona, wyeksponowanie i popularyzacja historycznych źródeł wody mineralnej św. Kingi w Głębokiem”*

Program Szkoły dla Ekorozwoju

Fundusz Partnerstwa w 2009 pełnił rolę operatora komponentu dotacyjnego programu Szkoły dla Ekorozwoju realizowanego przez Fundację Partnerstwo dla Środowiska. Fundusz odpowiadał za proces przyznawania i rozliczania dotacji, a także wsparcie beneficjentów w zakresie ubiegania się o dotację jak i jej rozliczanie. W ramach programu oceniono 89 wniosków o dotację, spośród których Komisja Dotacyjna przyznała 54 dotacji na łączną kwotę 292 545 PLN. Środki na ten cel pochodziły z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz firm Cadbury Polska, Toyota Fund for Europe, Toyota Motor Poland, Toyota Motor Manufacturing Poland, Toyota Motor Industries Poland i przekazane zostały Funduszowi przez Fundację Partnerstwo dla Środowiska.

Priorytetem na rok 2009 były działania związane z oszczędzaniem energii i bioróżnorodnością oraz budowa sieci Szkół dla Ekorozwoju współpracujących ze sobą w regionach i rozwijających się jako ośrodki promujące dobre rozwiązania ekologiczne, które wyznaczają jakość działań na rzecz zrównoważonego rozwoju i sięgają po krajowe i międzynarodowe certyfikaty jakości w zakresie zarządzania środowiskiem: tytuły krajowego Lokalnego Centrum Aktywności Ekologicznej i międzynarodowe wyróżnienie „Zieloną Flagą”.

Przedmiotem konkursu mogły być praktyczne inicjatywy realizowane w przestrzeni publicznej, które przyczyniają się do poprawy sytuacji danego obszaru. Mogły to być modernizacje energetyczne w budynku szkolnym, modernizacje wpływające na zmniejszenie zużycia wody, organizacja systemu segregacji odpadów lub np. modernizacja otwartych terenów zielonych, które po renowacji będą udostępniane mieszkańcom, renowacja starych parków, budowa ścieżek rowerowych, edukacyjnych itp., adaptacja dla potrzeb społeczności lokalnej budynków dziedzictwa kulturowo – przyrodniczego i inne.

Program realizowany był w regionach: Wałbrzych, Kamienna Góra, Oława, Legnica, Brzeg, Mazowsze, Małopolska, Warmińsko – Mazurskim

Rozwój instytucjonalny

Fundusz Partnerstwa podjął szereg działań mających na celu rozwój instytucjonalny i profesjonalizację swoich działań, realizując dzięki wsparciu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej dwa projekty:

- „Wzmocnienie działań fundraisingowych Funduszu Partnerstwa (2008-9)”
- „Profesjonalizacja działań PR i promocji Funduszu Partnerstwa w celu wzmocnienia lokalnych inicjatyw ekologicznych” (2009-10)

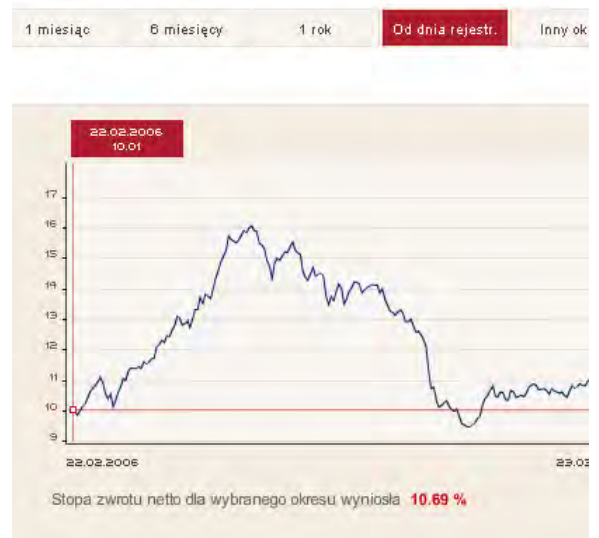
W ten sposób Fundusz Partnerstwa rozpoczął proces budowania własnej tożsamości (do końca roku 2008 Fundusz Partnerstwa miał charakter wyodrębnionej jednostki swojego Fundatora – Fundacji Partnerstwo dla Środowiska i był elementem jej strategii). W ramach podjętych działań rozpoczęto przygotowanie i wdrażanie strategii pozyskiwania nowych darczyńców oraz planu komunikacji zewnętrznej. To ważny proces związany z zapewnianiem stabilności finansowej, a także budowaniem mocnego wizerunku Funduszu Partnerstwa jako niezależnej, stabilnej organizacji grantodawczej.

Kapitał wieczysty (żelazny)

Fundusz Partnerstwa dla zapewnienia stabilizacji finansowej w przyszłości i środków na realizację celów statutowych od 2005 r. buduje kapitał wieczysty (żelazny), którego wielkość na dzień 31 grudnia 2009 r. wynosiła - 852 136,93 zł.

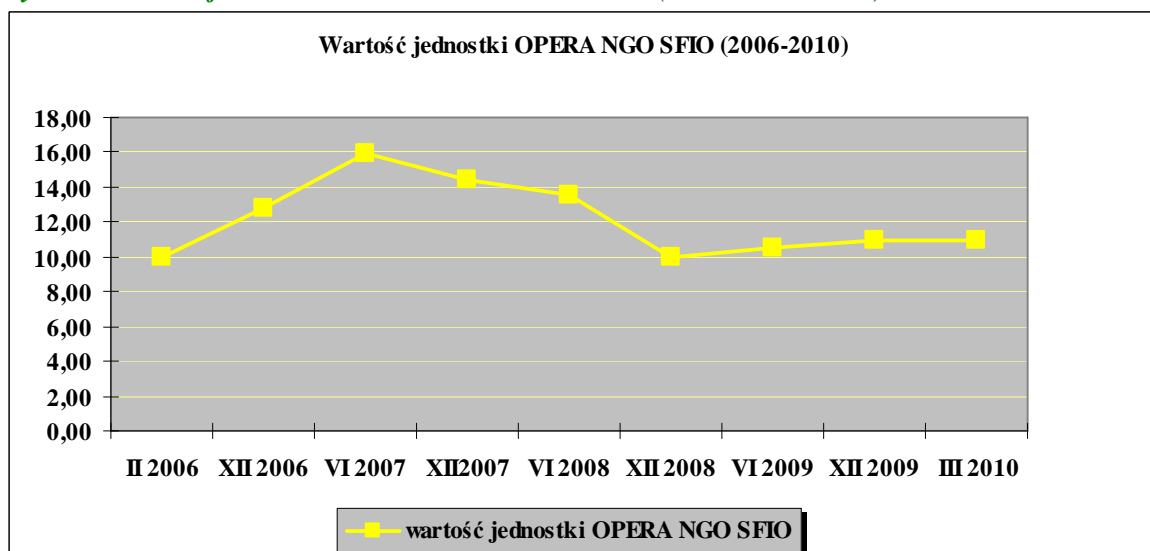
Dotychczasowi darczyńcy oraz źródła jego pochodzenia to: Fundacja im. Stefana Batorego, Fundacja im. C.S. Mott, Fundacja Partnerstwo dla Środowiska, Fundusz Partnerstwa oraz zyski z inwestycji kapitału w formie lokat bankowych.

Dotychczas Fundusz lokował środki na rachunkach bankowych oraz w Specjalistycznym Funduszu Inwestycyjnym OPERA NGO SFIO. Nabycie jednostek uczestnictwa to inwestycja długoterminowa. Zakłada się, iż w dłuższym horyzoncie czasowym poprawi się sytuacja na rynkach światowych, minie kryzys, a inwestycja w funduszu inwestycyjnym ponownie zacznie przynosić zyski. Na dzień 31 grudnia 2009 zmiana wartości jednostki uczestnictwa od początku roku wyniosła +10,04 % (dla porównania na koniec 2008 r. wyniosła - 31,14%), zaś strata wyceniona została na 89 710 zł.

Wykres 1. Stopa zwrotu netto od dnia rejestracji OPERA

Wykres 2. Wartość jednostki uczestnictwa w latach 2006-10 (stan na 23.03.2010)

III. Lista przyznanych dotacji w roku 2009 wg programów

Ogólne podsumowanie:

Liczba przyznanych dotacji:	74
Wartość przyznanych dotacji:	559 359 PLN
Wartość innych źródeł finansowania:	1 230 151 PLN
Łączna wartość wspartych projektów:	1 789 510 PLN

Podsumowanie programów dotacyjnych

Program dotacyjny	Liczba dotacji	Wartość przyznanych dotacji (PLN)
Rzecznictwo i kampanie na rzecz ochrony środowiska	7	135 943 PLN
Szkoły dla Ekorozwoju	54	292 545 PLN
Fundusz Kropli Beskidu	13	130 871 PLN
Suma	74	559 359 PLN

Program Szkoły dla Ekorozwoju

PG - 13321

Zespół Szkolno-Przszolny nr 1 w Wałbrzychu (Wałbrzych, woj. dolnośląskie)

Kropelka do kropelki

(4 000 PLN)

Problem, z którym boryka się szkoła to stare, nie modernizowane od początków powstania szkoły uczniowskie toalety. Organizatorzy postawili sobie dwa cele: zdobycie Certyfikatu Lokalnego Centrum Aktywności Ekologicznej i zmniejszenie zużycia wody na terenie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr1 oraz w gospodarstwach domowych. Planowana jest m.in. wieloaspektowa akcja informacyjna dla mieszkańców (konferencja, ulotki) oraz działania angażujące uczniów – zajęcia edukacyjne, bilanse wodne, powołanie Szkolnego Zastępu Wodnego itp.

PG - 13322

Publiczna Szkoła Podstawowa nr 30 im. Armii Krajowej w Wałbrzychu (Wałbrzych, woj. dolnośląskie)

Eko-Zdrój

(3 500 PLN)

Projekt ma na celu szerzenie świadomości pro-ekologicznej wśród uczniów i mieszkańców dzielnicy po przez stworzenie ścieżki edukacyjno - rekreacyjno - zdrowotnej. W ramach przygotowań wśród społeczności lokalnej przeprowadzono już ankietę dotyczącą świadomości dbania o środowisko naturalne. Organizatorzy planują także poprawić jakość środowiska poprzez posprzątanie go i wzbogacenie nasadzeniami. Ponadto w działania edukacyjne np. happening czy konkurs na herb Eko Zdroju zostaną zaangażowani uczniowie i mieszkańcy.

PG - 13323**ZHP Chorągiew Dolnośląska Hufiec Ziemi Wałbrzyskiej (Wałbrzych, woj. dolnośląskie)**

"Ekoskaut" czyli potyczki ekologiczne śladami wałbrzyskiego harcerstwa
(5 000 PLN)

Aby poprawić niską świadomość ekologiczną wśród członków organizacji, będą oni mieli możliwość aktywnego uczestnictwa w szeregu działaniach - zajęciach, happeningach, olimpiadzie, programach itp. Oprócz tego zostanie wyremontowana harcówka - przyszła siedziba Harcerskiego Centrum Aktywności Ekologicznej oraz zostanie utworzona ścieżka przyrodniczo - historyczna „Zielony szlak wałbrzyskiego harcerstwa. Dodatkowo harcerze będą promować ekologiczne postawy w różnego typu publikacjach.

PG - 13324**Szkoła Podstawowa w Czarnym Borze (Czarny Bór, woj. dolnośląskie)**

Szumi czarnoborski las, że na oszczędzanie przyszedł czas
(3 000 PLN)

Pomysłodawcy pragną zaktywizować lokalną społeczność do oszczędzania energii, wody oraz segregacji śmieci. W tym celu uczniowie wezmą udział m.in. w Festiwalu Nauki, konkursach oraz systematycznych obserwacjach zużycia wody w domu i szkole. Rodzice otrzymają karty badawcze zużycia energii i wody; mieszkańcy natomiast zostaną poinformowani o sposobach oszczędzania dzięki broszurom czy postawionym tablicom.

PG - 13325**Publiczna Szkoła Podstawowa w i m. Janusza Korczaka Jugowicach (Jugowice, woj. dolnośląskie)**

Zbierając złotówki oszczędzamy żarówki
(2 000 PLN)

Projekt ma na celu podniesienie świadomości uczniów, pracowników szkoły i społeczności lokalnej w zakresie konieczności ograniczania zużycia energii elektrycznej oraz wskazanie praktycznych sposobów oszczędzania energii, które może zastosować każdy. W tym celu zostanie przeprowadzona akcja informacyjno – promocyjna wśród mieszkańców, uczniowie i pracownicy szkoły natomiast zostaną wdrożeni w działania oszczędzające energię w szkole. Ponadto dla najmłodszych uczestników projektu przewidziane są konkursy ekologiczne.

PG - 13326**Szkoła Podstawowa nr 1 im. Ks. J. Twardowskiego w Kamiennej Górze (Kamienna Góra, woj. dolnośląskie)**

Zielone skarby Rzepióra
(5 000 PLN)

Dzięki realizacji projektu szkoła zyska zielony teren, na którym będzie można przeprowadzać zajęcia edukacyjne. Ponadto uczniowie wezmą udział w prowadzonych przez specjalistów zajęciach przyrodniczo – leśnych, konkursach i wystawie, dorośli natomiast będą mogli wesprzeć działania projektu podczas IV Festynu Rodzinnego.

PG - 13327**Zespół Szkolno-Przedszkolny im. J. Korczaka w Sokołowsku (Sokołowsko, woj. dolnośląskie)**

Energia zawsze i na zawsze
(2 000 PLN)

Realizację projektu rozpoczną nauczyciele uczestnicząc w tematycznych warsztatach i szkoleniach. Zostanie przeprowadzona analiza bieżącego zużycia energii, węgla, powstanie także film o stanie aktualnym placówki. Dzięki takim działaniom wstępnym będzie możliwa zmiana postaw proekologicznych uczestników - przede wszystkim poprzez ich udział w akcji informacyjno - edukacyjnej: „Jak oszczędzać energię w szkole, w domu i w pracy”, czy zapoznanie się z informacjami o przystosowaniu budynku szkoły do oszczędzania energii.

PG - 13328

Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Chełmska Śląskiego "Tkacze Śląscy" (Chełmsko Śląskie, woj. dolnośląskie)

Od "gumy" do "natury". Od komputera do samowzmocnienia
(5 500 PLN)

Celem projektu jest stworzenie warunków dla dzieci i młodzieży do bezpiecznego i aktywnego wypoczynku poprzez nowoczesny i ekologiczny tor przeszkód, przy jednoczesnym podnoszeniu świadomości dzieci, młodzieży i rodziców o negatywnym wpływie komputerów i telewizji na rozwój młodego człowieka. Obecnie na miejscu realizacji projektu znajduje się stary tor, zbudowany z ponad 20 letnich opon, które w obecnym stanie stanowią zagrożenie dla zdrowia korzystającej z niego młodzieży.

PG - 13329

Szkoła Podstawowa w Witkowie (Czarny Bór, woj. dolnośląskie)

Ekomuzeum wokół Trójgarbu
(4 000 PLN)

Pomysłodawcy planują zintegrować międzygminne środowisko na rzecz działań ekologicznych „na swoim podwórku” poprzez stworzenie miejsca, które będzie centrum aktywności ekologicznej i przyciągnie do siebie rzeszę turystów. W tym celu zostanie przeprowadzona kampania informacyjna, konkursy ekologiczne, wycieczki oraz festyn. W szkole powstanie także sala ekomuzealna.

PG - 13330

Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Kochanowskiego nr 15 w Wałbrzychu (Wałbrzych, woj. dolnośląskie)

Wałbrzyskie rzeźby wśród drzew porozrzucane
(4 000 PLN)

Celem projektu jest pobudzenie uczniów, mieszkańców Wałbrzycha do odwiedzenia ukrytej wśród parków i zieleni Galerii Rzeźby Plenerowej. Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców Piaskowej Góry. Stworzenie „ogrodu drzew wałbrzyskich”.

W ramach projektu leży wypromowanie Galerii i parków miejskich jako atrakcji artystycznej i turystycznej Wałbrzycha wśród mieszkańców miasta i turystów.

PG - 13331

Niepubliczny Zespół Szkół Specjalnych w Szczawnie Zdroju (Szczawno Zdrój, woj. dolnośląskie)

Różnorodność przestrzeni to więcej zieleni
(2 000 PLN)

Celem projektu jest zwiększenie bioróżnorodności przestrzeni wokół szkoły. Projekt uwzględnia również segregację odpadów. Zagospodarowanie terenu wokół szkoły w sposób umożliwiający korzystanie z walorów uzdrowiskowych. Poprawa przestrzeni, w której żyjemy i pracujemy.

Projekt przewiduje nawiązanie współpracy z twórcami stron internetowych o Szczawnie Zdroju oraz klasyfikację pomników przyrody.

PG - 13332

Zespół Szkół w Minkowicach Oławskich (Minkowice Oławskie, woj. dolnośląskie)

ENERGOOSZCZĘDNOŚĆ TO DOBRA RADA
(5 000 PLN)

Głównym celem projektu jest podniesienie świadomości uczniów ich rodziców oraz pracowników szkoły w zakresie konieczności ograniczenia zużycia energii elektrycznej. Wskazanie praktycznych sposobów oszczędzania energii, które może zastosować każdy.

Podjęcie działań pobudzających aktywność społeczną poprzez przemarsz uczniów przez wieś z transparentami, na których zostaną wypisane hasła nakłaniające do oszczędzania energii elektrycznej. Projekt przewiduje zorganizowanie konkursu dla mieszkańców wsi.

PG - 13333

Szkoła Podstawowa w Chwalibóżykach (Oława, woj. dolnośląskie)

Energię oszczędzamy i ciepło mamy

(5 981 PLN)

Głównym celem projektu jest podniesienie świadomości uczniów, ich rodziców, pracowników szkoły oraz społeczności lokalnej w zakresie konieczności ograniczenia zużycia energii. Pokazanie jak największej ilości osób, że energię można oszczędzać wszędzie: w domu, w szkole, na wakacjach, odrabiając lekcje czy spędzając czas wolny.

PG - 13334

Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Kochanowskiego w Wójcicach (Jelcz-Laskowice, woj. dolnośląskie)

Kropelka do kropelki...

(2 019 PLN)

Celem projektu jest wymiana armatury sanitarnej w łazience szkolnej, przedszkolu oraz w sanitariatach chłopców i dziewcząt. Kampania ekologiczna wśród dzieci i młodzieży szkolnej oraz mieszkańców Wójcic i Biskupic Oławskich pn. „Kropelka czystej wody”. Promocja naszych działań. Wyrabianie nawyków oszczędzania wody wśród naszych uczniów i mieszkańców miejscowości. Prowadzenie monitoringu wpływu szkoły na środowisko (kalkulator ekoszkoly).

PG - 13335

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Bolesława Chrobrego w Oławie (Oława, woj. dolnośląskie)

JASNE JAK SŁOŃCE

(6 000 PLN)

Celem projektu jest przede wszystkim ograniczenie poboru energii elektrycznej poprzez wymianę oświetlenia w 12 klasach / w pięciu salach już dokonano zmian w oświetleniu / co w konsekwencji ma wpłynąć na poprawę stanu środowiska naturalnego i zmniejszenia rachunków za energię elektryczną w szkole. Wskazanie praktycznych sposobów oszczędzania energii, możliwych do zastosowania w każdym gospodarstwie domowym. Zmodernizowanie szkoły, w taki sposób aby zużycie energii elektrycznej uległo zmniejszeniu.

PG - 13336

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. Jana Kasprówicza w Jelczu-Laskowicach (Jelcz-Laskowice, woj. dolnośląskie)

ENERGIĘ OSZCZĘDZAMY - EFEKT CIEPLARNIANY ZMINIEJSZAMY

(6 000 PLN)

Cel projektu to uświadomienie uczniom, ich rodzinom, społeczności lokalnej: problemów związanych ze składowaniem zużytych żarówek oraz sprzętu elektronicznego/ elektrycznego, konieczności oszczędzania energii, naszego wpływu na klimat. Dodatkowo będziemy pragnęli dokonać zakupu i wymiany energooszczędnych świetlówek.

PG - 13337

Publiczne Gimnazjum nr 1 w Jelczu-Laskowicach (Jelcz-Laskowice, woj. dolnośląskie)

Parkowe opowieści

(5 000 PLN)

Celem projektu „Parkowe opowieści” jest kształtowanie świadomości ekologicznej uczniów oraz zmotywowanie ich do aktywnego podjęcia działań na rzecz środowiska lokalnego do zaangażowania się w sprawy publiczne, do wzięcia odpowiedzialności za losy swojego najbliższego otoczenia, pobliskiego parku i poprawa jego wizerunku.

PG - 13338

Zespół Szkół Mechanicznych w Nysie (Nysa, woj. opolskie)

Oszczędzanie energii elektrycznej - koniecznością, nie kaprysem

(5 000 PLN)

Celem niniejszego projektu jest modernizacja istniejącego w szkole oświetlenia poprzez jego wymianę na nowocześniejsze, bardziej ekonomiczne i energooszczędne przy zachowaniu właściwych ze względów higienicznych warunków pracy wzrokowej uczniów i nauczycieli (zgodnie z PN-EN: 12464-1:2004) oraz zmiana podejścia uczniów i wszystkich pracowników szkoły do oszczędzania energii elektrycznej.

PG - 13339**Publiczna Szkoła Podstawowa im. Gustawa Morcinka w Gnojnej (Grodków, woj. opolskie)**

Żyj w zgodzie z naturą - nie bedziesz ubogi

(4 000 PLN)

Celem projektu jest stworzenie w parku szkolnym placu dydaktycznego, relaksacyjnego i rekreacyjnego. Zagospodarowanie przyrodnicze terenu (renowacja starego parku) - dosadzenie drzew. Aktywizacja środowiska uczniów, rodziców, nauczycieli, społeczności lokalnej, firm poprzez wspólne tworzenie ścieżki edukacyjnej będącej miejscem integracji społeczności szkolnej i lokalnej w czasie wolnym (74 uczniów szkoły, ok. 1000 mieszkańców wsi i sąsiadujących miejscowości). Zwiększenie atrakcyjności lekcji wychowania fizycznego, przyrody i plastyki.

Gospodarowanie odpadami.

PG - 13340**Zespół Szkół Zawodowych nr 1 w Brzegu (Brzeg, woj. opolskie)**

Ekoświadomi

(5 000 PLN)

Głównym celem jest zmniejszenie zużycia energii elektrycznej w wyniku wymiany starego oświetlenia klas i korytarzy na energooszczędne (część klas jest już w takie oświetlenie wyposażona). Pragniemy również edukować ekologicznie naszą młodzież oraz stwarzać jej korzystne warunki do nauki i odpoczynku. Dlatego też chcemy zbudować ścieżkę edukacyjną o tematyce ekologicznej, aby wyczulić społeczeństwo lokalne na problemy środowiska, oraz zaadoptować stare ogródki przyszkolne na „zakątek zieleni” miejsce relaksu i odpoczynku. Po renowacji będzie ono również dostępne dla mieszkańców Brzegu.

PG - 13341**Przedszkole Publiczne nr 4 w Brzegu (Brzeg, woj. opolskie)**

"Szlakiem unikatów brzeskiej roślinności"

(2 000 PLN)

Celem projektu jest stworzenie mini przewodnika z dokładnym opisem i fotografią drzew oraz mapą wyznaczającą szlak. Rozpowszechnienie broszur po okolicznych przedszkolach i szkołach podstawowych. Zachęcanie nauczycieli do włączenia spaceru szlakiem okazów brzeskich drzew w proces edukacyjny. Aktywizacja środowiska dzieci, rodziców i nauczycieli w celu stworzenia broszury i oznakowania w pierwszej kolejności: 2 drzew znajdujących się na terenie przedszkola (100-letniego Cisa i Platana - pomnika przyrody), a w dalszej kolejności pozostałych drzew w okolicznych parkach, celem uzupełnienia szlaku. Stworzenie na terenie przedszkola mini - szlaku ekologicznego „Zielono mi” dla dzieci powiązanego ze ścieżką zdrowia, która urozmaici atrakcyjność zajęć ruchowych na świeżym powietrzu.

PG - 13342**Zespół Szkół Specjalnych przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Grodkowie (Grodków, woj. opolskie)**

Bliżej przyrody-czyli dotknij, popatrz, posłuchaj, powąchaj, a zrozumiesz!

(5 000 PLN)

Celem projektu jest stworzenie „Altany przyrody”, czyli miejsca zajęć edukacyjnych dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej. Realizatorzy projektu mają również na celu wzbogacenie i upiększenie terenu przyległego do budynku Szkoły.

Zaktywizowanie uczniów podczas realizacji projektu i kształtowanie w nich postaw wychowawczych - odpowiedzialności za stworzone miejsce, za ochronę najbliższego środowiska naturalnego - to również idea, która przyświeca pomysłodawcom.

PG - 13343**Przedszkole Publiczne nr 6 im. Jana Brzechwy w Brzegu (Brzeg, woj. opolskie)**

Przedszkolak i ptak w zgodzie za pan brat

(4 000 PLN)

Celem projektu jest stworzenie ścieżki edukacyjnej sprzyjającej poznaniu życia ptaków przez dzieci przedszkolne i dzieci z najbliższego środowiska lokalnego. Integracja mieszkańców z najbliższego otoczenia z

naszą placówką. Poszerzenie świadomości ekologicznej na temat ptaków gniazdujących na terenie naszego miasta. Przywabienie ptaków na teren ogrodu przedszkolnego poprzez zakładanie budek lęgowych.

PG - 13344

Przedszkole Publiczne nr 10 w Brzegu (Brzeg, woj. opolskie)

Z ekologią od najmłodszych lat ruszamy w lepszy świat
(5 000 PLN)

Projekt ma na celu stworzenie krainy zabaw, krainy meteorologii oraz krainy zieleni w pierwszym etapie zagospodarowywania ogrodu przedszkolnego znacząco rozwiąże problem, wspomże i uatrakcyjni proces edukacyjno-rozwojowy dzieci, a rodziców i mieszkańców zachęci do dalszych działań na rzecz najbliższego środowiska. Wspólny cel znacząco zaktywizuje i zintegruje dzieci, personel przedszkola, rodziców społeczność lokalną oraz firmy. Pomysłodawcy chcą podnieść poziom wiedzy i świadomości ekologicznej społeczności lokalnej poprzez cykl artykułów w gazecie, strony internetowej, wskazać istniejące problemy ekologiczne, i zachęcić do dbania o środowisko.

PG - 13345

Gminne Przedszkole w Gromadce (Gromadka, woj. dolnośląskie)

Stwórzmy razem zielone przedszkole
(4 830 PLN)

Nadrzędnym celem projektu jest uświadomienie najmłodszym mieszkańcom wsi konieczności poszanowania energii i podejmowania działań służących jej oszczędzaniu oraz kształtowanie właściwej postawy wobec otaczającego środowiska.

Realizacja projektu zapoczątkuje piknik rodzinny pod hasłem „Dziś energię oszczędzamy - jutro zdrowe środowisko mamy”. Zostanie powołany specjalny komitet lokalny, który czuwać będzie nad realizacją poszczególnych działań oraz wspiera ich realizację.

PG – 13346

Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Siedlcach (Lubin, woj. dolnośląskie)

Zielone wrota przyszłości
(3 000 PLN)

Celem projektu jest podniesienie świadomości ekologicznej dzieci, rodziców, mieszkańców wsi. Stworzenie zielonej klasy do prowadzenia zajęć na łonie natury.

Aktywizowanie społeczności lokalnej i szkolnej do podejmowania działań na rzecz najbliższego środowiska. Prowadzenie edukacji przyrodniczo-ekologicznej poprzez działania praktyczne w zielonej klasie, najbliższej okolicy wśród uczniów oraz mieszkańców okolicznych miejscowości. Propagowanie wśród mieszkańców akcji segregujemy odpady, ratujemy kasztanowce, sprzątanie świata, likwidujemy dzikie wysypiska.

PG - 13347

Zespół Szkół Ogólnokształcących w Jaworze (Jawor, woj. dolnośląskie)

Enklawa Przyrodniczo -Kulturowa
(5 190 PLN)

Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców Jawora dotyczących walorów przyrodniczo-kulturowych miasta i regionu. Współpraca i zaangażowanie społeczności szkolnej, lokalnej oraz władz samorządowych w działania na rzecz edukacji środowiskowej i regionalnej. Wykształcenie nawyków wśród uczniów i mieszkańców dbania i skutecznego zagospodarowania terenu wokół szkoły. Podniesienie skuteczności edukacji środowiskowej i regionalnej przez przygotowanie „zielonej klasy” i ogrodu botanicznego. Promowanie walorów kulturowych wśród uczniów, mieszkańców Jawora i turystów przez wykonanie tablic informacyjnych o zabytkach.

PG - 13348

Gminny Ośrodek Kultury w Paszowicach (Paszowice, woj. dolnośląskie)

Storczykowe Wzgórze
(5 480 PLN)

Celem projektu jest wytyczenie ścieżki edukacyjnej „Szlak Trzech Wąwozów” wokół miejscowości Nowa Wieś Wielka, długości 10 km, prowadzącej przez najcenniejsze przyrodniczo tereny, czyli wąwozy: Lipy, Siedmicy i

Nowowiejski oraz Storczykowe Wzgórze, z wykorzystaniem już istniejących szlaków turystycznych (szlak Kopaczy – niebieski i szlak Doliną Nysy Małej - zielony). W centrum miejscowości, przy świetlicy wiejskiej (gdzie krzyżują się szlaki), powstanie miejsce wypoczynku dla turystów i mieszkańców oraz mini „punkt informacji turystycznej”, wyposażony nie tylko w tablice informacyjne, foldery, wystawę fotografii i rysunku, ale i w ... młodych „przewodników” po najbliższej okolicy, czyli dzieci i młodzież – mieszkańców miejscowości – którzy będą mieć dokładną wiedzę na temat walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych swojego otoczenia.

PG - 13349

Zespół Szkół w Wojcieszowie (Wojcieszów, woj. dolnośląskie)

Zielone zakątki

(5 300 PLN)

Głównym naszym celem jest takie zagospodarowanie i urządzenie części terenów przyszkolnych, aby stanowiły one miejsce rekreacji, kontaktu z różnymi formacjami roślinnymi, stwarzały możliwość przeprowadzenia lekcji, zwłaszcza przyrody, biologii, plastyki na powietrzu, stanowiły wizytówkę szkoły i swoisty element jej tradycji.

PG - 13350

Szkoła Podstawowa przy Zespole Szkół w Gromadce (Gromadka, woj. dolnośląskie)

Ekolandia - Zielona akademia nie tylko dla najmłodszych

(6 200 PLN)

Projekt ma na celu aktywizację środowiska szkolnego, lokalnej społeczności oraz miejscowych instytucji poprzez stworzenie atrakcyjnego ośrodka dydaktyczno - rekreacyjnego, przystosowanego do różnorodnych działań praktycznych, dających możliwość poznania otaczającej przyrody i kształtowania trwałych postaw proekologicznych oraz aktywnego spędzania czasu wolnego.

Popularyzacja miejscowych walorów przyrodniczo-kulturowych oraz poszerzenie i promocja oferty dydaktyczno- turystycznej „Wrzosowej Krainy”.

PG - 13351

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Mikołaja Kopernika w Olkuszu (Olkusz, woj. małopolskie)

Szkolne arboretum na okulskim szlaku przystanią dla wszystkich

(5 650 PLN)

Pomysłodawcy projektu mają na celu pobudzenie aktywności uczniów i społeczności lokalnej do działań na rzecz zrównoważonego rozwoju poprzez renowację ogrodu szkolnego na wzór ogrodu naturalnego o pow. 27a, tak aby umożliwił życie różnorodnym gatunkom roślin i zwierząt. Zagospodarowanie ogrodu z przeznaczeniem na miejsce nauki, rekreacji i działań proekologicznych dla społeczności szkoły oraz środowiska lokalnego.

PG - 13352

Zespół Szkół w Leszczynie (Trzciana, woj. małopolskie)

Pomóż środowisku - oszczędzaj energię

(6 000 PLN)

Celem projektu jest zmniejszenie w szkole i w domu zużycia energii w skali roku od 10 - 25 % oraz popularyzacja świadomego, oszczędnego korzystania z energii elektrycznej poprzez praktyczne działania uczniów i pracowników szkoły. Monitorowanie zmniejszenia zużycia energii będzie dokonywane na kalkulatorze ekoszoły.

PG - 13353

Szkoła Podstawowa im. Bohaterów Powstania Styczniowego w Igołomi (Igołomia, woj. małopolskie)

Ścieżka dydaktyczna w zespole pałacowo-parkowym w Igołomi

(4 445 PLN)

Podstawowym celem projektu jest wykonanie ścieżki dydaktycznej na terenie zabytkowego obiektu jakim jest przypałacowy park. Tablice informacyjne dotyczą obiektów historycznych sąsiadujących ze ścieżką, pałacu, zabytkowej kuźni oraz gatunków flory i fauny charakterystycznych dla starodrzewu parku i okolic. Ścieżka dydaktyczna jest przedsięwzięciem ściśle związanym z programem „Bliższe ojczyzny Małopolska”, jest kontynuacją programu w którym Szkoła Podstawowa odniosła duży sukces zajmując drugie miejsce w wojewódzkim konkursie kuratorskim.

PG - 13354**Szkoła Podstawowa nr 4 im. św. Rafała Kalinowskiego w Zawoi-Przysłop (Zawoja, woj. małopolskie)**

Oszczędność energii i odnawialne źródła energii lekarstwem na zmiany klimatyczne

(5 000 PLN)

Celem projektu jest edukacja ekologiczna dzieci i społeczności lokalnej o zastosowaniu odnawialnych źródeł energii w gospodarstwach domowych oraz o sposobach oszczędności energii i praktycznych sposobach ograniczających emisję CO₂ do atmosfery

Projekt porusza także możliwości ukazania sposobów oszczędności energii na żywych przykładach - inwestycji ekologicznych w budynku lokalnej szkoły podstawowej i instalacji urządzeń wytwarzających energię odnawialną.

PG - 13355**Zespół Placówek Oświatowych w Kamieniu (Kamień, woj. małopolskie)**

Nowe światło- lepsza przyszłość

(6 300 PLN)

Głównym celem projektu jest zmniejszenie zużycia energii w szkole i poprawa oświetlenia sal lekcyjnych oraz podniesienie świadomości społeczności lokalnej na temat energooszczędnych technologii i ochrony środowiska. Jak również przenoszenie dobrych nawyków do domów oraz środowisk lokalnych i dokonywanie trwałych zmian związanych z oszczędzaniem energii i bioróżnorodnością.

PG - 13356**Stowarzyszenie Jurajska Wioska Rodaki (Rodaki, woj. małopolskie)**

Budowa Rowerowej Ścieżki Zdrowia w jurajskiej wsi Rodaki

(7 000 PLN)

Celem projektu jest zagospodarowanie przestrzeni publicznej Rodak w okolicy szkoły poprzez budowę przystanku Rowerowej Ścieżki Zdrowia wyposażonego w zestaw sprawnościowy.

Kolejną częścią projektu jest podniesienie atrakcyjności wsi poprzez zagospodarowanie 100 metrów kwadratowych terenu przyszkolnego.

Promocja aktywnego sportu rowerowego wśród 100 uczniów szkół gminy Klucze- uczestników wiosennego Rajdu, którego szkoła będzie współorganizatorem., Umacnianie roli szkoły jako Lokalnego Centrum Aktywności Ekologicznej.

PG - 13357**Szkoła Podstawowa w Woźnikach (Witanowice, woj. małopolskie)**

Piękno ogrodów, czyli ochrona bioróżnorodności przyrodniczej doliny Skawy

(5 605 PLN)

Projekt przedstawia podjęcie przez Zespół Partnerski działań zmierzających do umacniania roli Lokalnego Centrum Aktywności Ekologicznej, poprzez praktyczną edukację społeczności lokalnej w zakresie ochrony bioróżnorodności przyrodniczej doliny Skawy. Projekt zawiera

założenie ostoi przyrody na 160m kwadratowych źle zagospodarowanego placu szkolnego, sieciowanie 6 szkół posiadających ogrody w celu wymiany doświadczeń i wspólnego realizowania projektów w oparciu o filozofię zrównoważonego rozwoju a także promocję szkoły.

PG - 13358**I Liceum Ogólnokształcące Collegium Gostomianum w Sandomierzu (Sandomierz, woj. świętokrzyskie)**

Cudze chwalicie, swego nie znacie... I LO Collegium Gostomianum szkołą promującą życie w zgodzie z naturą

(6 219 PLN)

Projekt ukierunkowany jest na wzrost wiedzy i świadomości przyrodniczej, ekologicznej oraz ochroniarskiej młodzieży, mieszkańców Sandomierza i całego społeczeństwa. Rozwój lokalnej bioróżnorodności. Promocję regionu poprzez zorganizowanie nowej „enklawy” przyrodniczej oraz „Izby regionalnej”.

PG - 13359**Spółeczne Stowarzyszenie Edukacyjne w Cieszynie (Cieszyn, woj. śląskie)**

Zielona pracownia
(6 850 PLN)

Projekt ma na celu zmianę przyszkolnego parkingu w ogród - stworzenie otwartej Zielonej pracowni służącej edukacji, rekreacji i uwalnianiu na piękno przyrody. Cel ten wynika z potrzeby zmiany istniejącego parkingu przy szkole w Zieloną pracownię. Miejsce wypoczynku, rekreacji i edukacji otwarte dla uczniów i dzieci z okolicznych szkół i przedszkoli. W czasie wakacji ogród służyłby dzieciom spędzającym lato w mieście.

PG - 13360

Szkoła Podstawowa nr 18 w Elblągu (Elbląg, woj. warmińsko-mazurskie)

Zielony zakątek
(6 500 PLN)

Celem projektu jest zagospodarowanie zaniedbanego i niczemu nie służącemu naszego terenu na szkolny ogród z zakątkami: meteorologicznym, geograficznym, ochrony przyrody i zieloną salą.

Ogród szkolny będzie wspaniałym uzupełnieniem pracowni biologicznej i przyrodniczej. Od dawna podkreślane są walory edukacyjne i wychowawcze pracy w ogrodzie. W szkole edukacja ekologiczna odgrywa znaczącą rolę. Realizacji tego celu służą głównie lekcje przyrody, zajęcia kółka przyrodniczego, inne lekcje oraz wiele licznych przedsięwzięć

PG - 13361

Zespół Kształcenia Specjalnego nr 1 w Gorzowie Wielkopolskim (Gorzów Wielkopolski, woj. wielkopolskie)

Nasza szkoła ma zielony ogród nauki
(7 001 PLN)

Celem projektu jest zaprojektowanie i wykonanie przyszkolnego ogrodu w oparciu o niskonakładowy plan i zaangażowanie społeczności szkoły, środowiska lokalnego.

Projekt w swoich planach zawiera także przeprowadzenie kampanii „Każda kropelecza to mała złotóweczka” wyrabiając zwyczaj zakręcania kranów w szkolnych łazienkach i pomieszczeniach gospodarczych: kuchnia.

Do realizacji zostaną zaangażowani rodzice, nauczyciele i pracownicy niepedagogiczni.

PG - 13362

Przedszkole nr 4 w Tarnobrzegu (Tarnobrzeg, woj. podkarpackie)

Niezapominajka - ogród jak bajka
(7 000 PLN)

Celem niniejszego projektu jest wzmocnienie roli przedszkola jako lokalnego centrum aktywności ekologicznej poprzez: wybudowanie altanki dydaktycznej - zielonego laboratorium, które służyłoby do organizowania zajęć ekologicznych na dworze, urządzenie miejsca do rozgrywek sportowych - mini boisko z bramkami do piłki i koszem do koszykówki zwiększenie bioróżnorodności w ogrodzie poprzez nowe nasadzenia

PG - 13363

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 w Drawsku Pomorskim (Drawsko Pomorskie, woj. zachodniopomorskie)

„ZIELONE KARTY Z KALENDARZA” Cztery pory roku na czterech ścieżkach przyrodniczych gminy Drawsko Pomorskie
(6 430 PLN)

Celem projektu jest wytyczenie nowej trasy rowerowej łączącej cztery ścieżki przyrodnicze leżące na terenie gminy Drawsko Pomorskie: „Park Ziemsko-Zalewy Studnickie”, „Dzikowo-Karwice”, Park Żołędowo”, „Park Jankowo”. Projekt ma również na celu twórcze wykorzystanie procesu edukacji ekologicznej na gruncie społeczności lokalnej oraz zwiększenie atrakcyjności turystycznej terenu.

PG - 13364

Szkoła Podstawowa im. Fryderyka Chopina w Brochowie (Brochów, woj. mazowieckie)

EKOLANDIA
(5 020 PLN)

Projekt „Ekolandia” ma na celu zorganizowanie ekologicznego placu zabaw o powierzchni 1200 m². Zamontowanie modeli demonstracyjnych oraz prowadzenie „zielonych lekcji” umożliwi realizację zadań z zakresu edukacji ekologicznej i przyrodniczej dla 205 uczniów szkoły oraz dla ok.150 uczniów z dwóch sąsiednich szkół z terenu gminy. Nowo zagospodarowany teren będzie miejscem rekreacji i wypoczynku dla najmłodszych mieszkańców gminy - ok. 40 dzieci pięcio- i sześcioletnich.

PG - 13365

Publiczna Szkoła Podstawowa nr 34 w Radomiu (Radom, woj. mazowieckie)

Zielone lekcje – znam przyrodę od podszewki

(6 200 PLN)

Celem głównym projektu jest opracowanie i wdrożenie cyklu „zielonych lekcji”, w trakcie których uczniowie będą obserwowali i analizowali wpływ poszczególnych składników ekosystemu na siebie. Zajęcia planujemy na zasadzie kręgu tematycznego od najbliższego otoczenia: sali lekcyjnej, okolicznego parku, lasu po ekosystemy gór, pojezierza itp., które uczniowie mogą obserwować w trakcie planowanych Zielonych Szkół. Doprowadzi to do wzrostu praktycznych umiejętności związanych z dbałością człowieka o elementy biotyczne i abiotyczne.

PG - 13366

Publiczne Gimnazjum z Oddziałami Integracyjnymi nr 1 w Pionkach (dawniej: Publiczne Gimnazjum nr 1 w Pionkach) (Pionki, woj. mazowieckie)

Nasz leśny ogród – ostoją przyrody

(6 150 PLN)

Celem projektu jest utworzenie leśnego ogrodu bioróżnorodności na powierzchni 200m² będącego ostoją dla zwierząt oraz miejscem wspomagającym nauczycieli w edukacji przyrodniczo-ekologicznej dostępnego nie tylko dla uczniów naszej szkoły, ale również dla grup odwiedzających z innych szkół, mieszkańców Pionek oraz turystów. Projekt ma na celu stworzenie warunków umożliwiających czerpanie z zasobów przyrodniczych i kulturowych okolic Pionek do rozwoju społeczno-ekonomicznego społeczności lokalne.

PG - 13367

Przedszkole Miejskie nr 6 w Legionowie (Legionowo, woj. mazowieckie)

Zielony zakątek

(4 800 PLN)

Celem projektu jest zorganizowanie „Zielonego Zakątka” w ogrodzie przedszkolnym, miejsca do prowadzenia przez dzieci prac przyrodniczych, pielęgnacji roślin i obserwacji ich wzrostu, a dla nauczycieli atrakcyjnego narzędzia edukacji przyrodniczej i ekologicznej.

Projekt przewiduje zorganizowanie wycieczki dla dzieci do Ogrodu Botanicznego i wizytę w Centrum Ogrodniczym w Warszawie. Wytyczenie miejsca pod zaplanowane części ścieżki przyrodniczej. Projekt przewiduje zakupienie szklarni i jej instalację .

PG - 13368

Stowarzyszenie "O uśmiech ucznia" przy SP nr 2 w Błoniu (Błonie, woj. mazowieckie)

MYŚLIMY GLOBALNIE – OSZCZĘDZAMY WODĘ I ENERGIĘ

(5 800 PLN)

Celem projektu jest ograniczenie strat energii i wody w szkole poprzez zakup i zamontowanie urządzeń energo- i wodooszczędnych . Szeroko zakrojona kampania (skierowana do dzieci, ich rodziców, mieszkańców Błonia) propagująca oszczędzanie energii i wody oraz selektywną zbiórkę śmieci (zajęcia edukacyjne, konkursy, wystawy, wycieczki, prezentacje multimedialne, imprezy masowe itp.). Promowanie szkoły jako Centrum Aktywności Ekologicznej.

PG - 13369

Zespół Szkół - Szkoła Podstawowa i Gimnazjum w Żelechowie (Żelechów, woj. mazowieckie)

Nasze serce ekorozwoju

(5 600 PLN)

Celem jest przystosowanie terenu przyszkolnego dla celów edukacyjno-rekreacyjnych dla dzieci, młodzieży i całej społeczności lokalnej, a także poprawienie wizerunku placówki z zaangażowaniem społeczności szkolnej i lokalnej.

Włączenie społeczności szkolnej i lokalnej w projektowanie przyszłolnego terenu, a także zaangażowanie ich podczas prac wykonawczych.

PG - 13370

Szkoła Podstawowa im. Stefana Starzyńskiego w Nasielsku (Nasielsk, woj. mazowieckie)

Bliżej siebie i natury – piękny i bezpieczny plac zabaw
(6 430 PLN)

Celem projektu jest zainteresowanie dzieci i młodzieży ekologią poprzez utworzenie na terenie przyszkolnym placu zabaw oraz kącika młodego ekologa wykorzystującego możliwości stworzone przez atrakcyjny teren zieleni powstały wokół urządzeń zabawowych. Kształtowanie nawyków współdziałania w grupie społeczności szkolnej, rodziców i liderów lokalnego środowiska poprzez pobudzenie aktywności społeczno – kulturowej.

PG - 13371

Dolnośląska Fundacja Ekorozwoju - Organizacja Pożytku Publicznego (Wrocław, woj. dolnośląskie)

Szkoły dla ekorozwoju - koordynacja działań w powiecie oławskim
(8 000 PLN)

W ramach programu sześć organizacji z powiatu oławskiego uzyska wsparcie od regionalnego koordynatora. Weźmie on udział w całej edycji programu dotacyjnego Szkół dla Ekorozwoju, poprzez ogłoszenie konkursu, pomoc dla beneficjentów przy pisaniu wniosku, rozliczaniu dotacji, organizację warsztatów, konsultacje itp.

PG - 13372

Stowarzyszenie TREK w Wałbrzychu (Wałbrzych, woj. dolnośląskie)

Szkoły dla ekorozwoju - koordynacja działań w powiatach: Wałbrzyskim i Kamiennogórskim
(16 000 PLN)

W ramach programu organizacje z powiatu wałbrzyskiego i kamiennogórskiego uzyskają wsparcie od regionalnego koordynatora. Weźmie on udział w całej edycji programu dotacyjnego Szkół dla Ekorozwoju, poprzez ogłoszenie konkursu, pomoc dla beneficjentów przy pisaniu wniosku, rozliczaniu dotacji, organizację warsztatów, konsultacje itp.

PG - 13387

Fundacja Ekologiczna "Zielona Akcja" (Legnica, woj. dolnośląskie)

Szkoły dla Ekorozwoju
(8 000 PLN)

W ramach programu organizacje z powiatu legnickiego uzyskają wsparcie od regionalnego koordynatora. Weźmie on udział w całej edycji programu dotacyjnego Szkół dla Ekorozwoju, poprzez ogłoszenie konkursu, pomoc dla beneficjentów przy pisaniu wniosku, rozliczaniu dotacji, organizację warsztatów, konsultacje itp.

PG - 13389

Fundacja GAP Polska (Warszawa, woj. mazowieckie)

Koordynacja programu "Szkoły dla Ekorozwoju" na Mazowsze
(8 000 PLN)

W ramach programu organizacje z województwa mazowieckiego uzyskają wsparcie od regionalnego koordynatora. Weźmie on udział w całej edycji programu dotacyjnego Szkół dla Ekorozwoju, poprzez ogłoszenie konkursu, pomoc dla beneficjentów przy pisaniu wniosku, rozliczaniu dotacji, organizację warsztatów, konsultacje itp.

Program Rzecznictwo i kampanie na rzecz ochrony środowiska

PG - 13373

Towarzystwo Rozwoju Ziemi Brzeskiej (Brzeg, woj. opolskie)

Zaangażuj się w budowę lepszego świata
(C.S. Mott: 5 455 PLN, inne: 2545 PLN)

Projekt służy budowaniu sieci szkół przyjaznych środowisku na terenie powiatu brzeskiego poprzez wsparcie realizacji projektów proekologiczne w szkołach i przedszkolach. W ramach projektu organizowane są m.in. warsztaty i spotkania dla koordynatorów oraz udzielane jest wsparcie merytoryczne poprzez konsultacje.

PG - 13390

Towarzystwo na Rzecz Ochrony Przyrody (Kraków, woj. małopolskie)

Kampania na rzecz ochrony przyrody Krakowa i powiatu krakowskiego
(8 000 PLN)

Projekt ma na celu ochronę miejsc cennych przyrodniczo i kulturowo na terenie Jury Krakowskiej oraz miasta Krakowa. Poprzez akcje uświadamiające o zagrożeniach ekologicznych mieszkańców organizatorzy chcą pobudzić ich aktywność. W ramach projektu będą m.in. przeprowadzane akcje typu sadzenie drzew czy rozpowszechnianie poradników o możliwościach działań na rzecz ochrony przyrody.

PG - 13391

Polski Klub Ekologiczny Koło w Krynicy, Fundusz Partnerstwa (Krynica, Kraków, woj. małopolskie)

Chrońmy wodny skarb Beskidu - angażowanie mieszkańców Beskidu Sądeckiego do działań proekologicznych
(14000 PLN)

Projekt dotyczy wspierania działań niewielkich organizacji pozarządowych, które w rejonie Doliny Popradu podejmują się realizacji ekologicznych inicjatyw na rzecz ochrony zasobów wodnych.

PG - 13393

Fundacja Partnerstwo dla Środowiska (Kraków, woj. małopolskie)

Wzmocnienie Krakowskiego Funduszu Ochrony Przyrody"
(45 000 PLN)

Projekt dotyczy wzmocnienia inicjatywy wspierającej w formie grantów działania na rzecz czynnej ochrony przyrody w Krakowie w tym działania badawcze, edukacyjne oraz publikacje, dokumentacja pod powołanie form ochrony prawnej.

PG - 13394

Fundacja Partnerstwo dla Środowiska (Kraków, woj. małopolskie)

Wsparcie działań organizacji pozarządowych w ramach trans granicznych doświadczeń z europy środkowo – wschodniej dotyczących działań w zakresie projektów przestrzeni publicznej.
(30 747, 24 PLN)

Międzynarodowa konferencja PPS, która odbędzie się w Krakowie, przy okazji Zjazdu Krajów EPSD będzie okazją do promocji Polsce na podstawie doświadczeń w z Europy środkowo – wschodniej zasad związanych z organizacją projektów w przestrzeniach publicznych. Spotkanie Annual Meeting EPSD 2009 to okazja do wypracowywania metod wsparcia dla małych organizacji pozarządowych działających w krajach europy środkowo – wschodniej i zawiązywania między nimi bezpośredniej współpracy, wymiany doświadczeń między organizacjami.

PG - 13395

Fundacja Partnerstwo dla Środowiska (Kraków, woj. małopolskie)

Budowanie potencjału szkół i organizacji pozarządowych w ramach międzynarodowych programów
(26101,83 PLN)

W trakcie realizowanego projektu odbędą się 4 międzynarodowe spotkania połączone ze wsparciem szkół i organizacji pozarządowych z nimi współpracujących, rozwijaniem działań w ramach międzynarodowego programu Eco – Schools i dzięki temu podejmowania współpracy transgranicznej między szkołami i organizacjami z nimi współpracującymi.

PG - 13396

Fundacja Partnerstwo dla Środowiska (Kraków, woj. małopolskie)

Międzynarodowa konferencja dotycząca Eco – innowacyjnych przedsięwzięć transgranicznych w krajach basenu morza Bałtyckiego
(6 639 PLN)

Program Fundusz Kropli Beskidu

PG - 13376

Szkoła Podstawowa im. Stefana Pawlika w Rytrze (Rytrze, woj. małopolskie)

Dbamy o teren rekreacyjno-wypoczynkowy nad brzegiem potoku Roztoczanka
(4 995 PLN)

Projekt jest kontynuacją oczyszczania i zagospodarowania brzegu potoku Roztoczanka. W ramach tegorocznych działań zaplanowano uprzątnięcie brzegów potoku Roztoczanka na odcinku 0,5 km, wykonanie ścieżki ekologicznej nad potokiem, wyskarpowanie, wyłożenie i utwardzenie gładzami brzegów, obsadzenie terenu drzewami i krzewami oraz mniejszymi roślinami i skalnikami.

Stworzony „kompleks ekologiczny” będzie terenem sprzyjającym rekreacji i edukacji proekologicznej oraz przyczyni się pobudzenia w mieszkańcach Rytra większej troski o środowisko naturalne.

PG - 13377

Szkoła Podstawowa w Łomnicy Zdroju (Łomnica Zdrój, woj. małopolskie)

Woda naszym skarbem- chrońmy ją.
(5 000 PLN)

Realizatorzy projektu planują uporządkowanie terenu wokół potoku Łomniczanka. Aby utrzymać porządek na oczyszczonym terenie, zostaną zamontowane kosze na śmieci. Dodatkowo wyznaczone zostaną dwa miejsca obserwacji środowiska wodnego będą mogły także służyć jako miejsce odpoczynku. Uczniowie Szkoły Podstawowej i Gimnazjum wezmą udział w konkursie tematycznym: „Źródła wody mineralnej w Łomnicy Zdroju, ich nazwy i historia”. Wyniki konkursu zostaną skatalogowane w formie prezentacji oraz przedstawione postaci mapy. Dodatkowo dla mieszkańców zostaną wydrukowane broszury edukacyjne Pt. „Wpływ zanieczyszczeń wody na życie roślin i zwierząt i zdrowie człowieka.

PG - 13378

Szkoła Podstawowa nr 2 im Jana Pawła II w Muszynie (Muszyna, woj. małopolskie)

Remont i urządzenie zieleni wokół źródła wody mineralnej "Wapienne" w Muszynie
(5 354 PLN)

Projekt ma na celu stworzenie estetycznego i ulepszonego dostępu do źródła. Szkoła poprzez opisywane działania realizuje część długofalowego planu zagospodarowania brzegów Popradu jako terenu rekreacyjno-odpoczynkowego, atrakcyjnego dla ekoturysty.

Pomysłodawcy planują wymienić pokrycie dachowe oraz chodnik wokół źródła. Dodatkowo przy źródle zostanie umieszczona tablica informacyjna. Projekt i jego rezultaty promowane będą na stronie internetowej gminy Muszyna, w Biuletynie Informacyjnym Miasta i Gminy Uzdrawiskowej Muszyna oraz w prasie lokalnej i o zasięgu wojewódzkim.

PG - 13379

Szkoła Podstawowa Stowarzyszenia na rzecz rozwoju wsi Czysta (Krynica Zdrój, woj. małopolskie)

Fauna i flora środowiska wodnego w naszej miejscowości
(5 000 PLN)

Projekt ma na celu edukację ekologiczną dzieci, młodzieży i dorosłych, a także pobudzenie mieszkańców wsi do aktywnego zaangażowania na rzecz najbliższego otoczenia.

W szkole zostaną przeprowadzone zajęcia dodatkowe oraz szkolenia dla młodzieży i dorosłych, będą one miały na celu zapoznanie się uczestników z bogactwem gatunkowym roślin i zwierząt występujących na terenie Czystej oraz uświadomienie sobie zagrożeń wyływających z niewłaściwego zachowania człowieka względem środowiska naturalnego i sposobami jego ochrony. W szkole zostanie założona hodowla ryb akwariowych a uczniowie wezmą także udział w konkursie plastycznym pt.: „Woda – dom dla ryb i innych zwierząt”.

PG - 13380

Gimnazjum Publiczne w Piwnicznej Zdroju (Piwniczna Zdrój, woj. małopolskie)

Gimnazjaliści u źródeł
(3 992 PLN)

Celem strategicznym projektu jest uświadomienie dzieciom, młodzieży oraz ich rodzicom i nauczycielom potrzebę podejmowania działań zmierzających do oszczędzania wody. Drugi cel to wyrobienie wśród uczestników projektu prawidłowych nawyków związanych z ochroną i troską o zasoby wodne oraz ich oszczędzanie. Dodatkowo pomysłodawcy chcą zapoznać mieszkańców Piwnicznej z bogactwem miejsc, w których występują złoża wód mineralnych.

Ponadto Przedstawiciel Polskiego Klubu Ekologicznego w Krynicy przeprowadzi warsztaty „Woda w środowisku naturalnym”. Uczestniczący w nich przedstawiciele wszystkich klas przekażą zdobytą wiedzę pozostałym podczas godzin wychowawczych.

PG - 13385

Samorządowe Centrum Edukacji Szkolnej w Tyliczu (Tylicz, woj. małopolskie)

Życie biologiczne potoku Bradowiec - diagnoza zagrożeń i poprawa warunków siedliskowych

(21 000 PLN)

Projekt ma na celu poprawę warunków siedliskowych potoku Bradowiec. Renaturalizacją doliny potoku przy ujściu do rzeki Muszynka w okolicach rozlewni wody. Podniesienie świadomości społeczności Tylicza o konieczności poszanowania dziedzictwa zasobów wodnych. Zostanie wykonana analiza porównawcza zanieczyszczeń potoku Bradowiec i potoku Zimny - przepływającego wyłącznie przez tereny leśne. Uczniowie pod okiem nauczyciela przyrody będą popierać próbki wody przy tamie w czterech różnych terminach: wrześniu, listopadzie 2009, styczniu i marcu 2010. Zostaną oni przygotowani do przeprowadzenia badań podczas warsztatów pt. „Jakość wody a występowanie w niej określonych gatunków wodnych roślin i zwierząt”. Projekt obejmuje także oczyszczenie istniejącej tamy z naniesionych gałęzi, śmieci i mułu i wyłożenie załadowanej części żwiru, aby umożliwić rybom tarło. Po wytyczeniu i wyźwirowaniu ścieżek oraz ustawieniu ławek do wypoczynku potok Bradowiec – przy udziale Polskiego Związku Wędkarskiego - zostanie wzbogacony narybkiem pstrąga potokowego i lipienia.

PG - 13386

Rada Sołecka w Bereście (Krynica Zdrój, woj. małopolskie)

Zagospodarowanie pozostałego terenu wzdłuż potoku "Józefinka" w Bereście

(24 550 PLN)

Projekt ma na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wody w potoku Józefinka oraz umocnienie skarp przed erozją i wylewaniem wody przy zaangażowaniu mieszkańców, działkowców, nauczycieli, uczniów oraz pracowników instytucji samorządowych – łącznie ok. 60 osób.

PG – 13374

Stowarzyszenie Młodów-Głębokie (Rytró, woj. małopolskie)

U źródeł wód mineralnych Świętej Kingi - kontynuacja zadania

(25 000 PLN)

Projekt jest kontynuacją zagospodarowania terenu wokół źródeł. W tegorocznej edycji Stowarzyszenie planuje renowację syfonów, wyłożenie kamieniem murów i posadzki, odbudowę schodów i montaż barierki. Ponadto zostanie wykonane zadanie z drewna i blachy, zostanie także odbudowana kładka nad potokiem. Dzięki temu nie tylko zostanie ułatwione korzystanie z wód mineralnych; zagospodarowany teren będzie służył także jako miejsce promujące teren jako miejsce wypoczynku oraz działań kulturalnych, związanych z dziedzictwem historycznym oraz lokalnym życiem artystycznym. Będzie on stanowił wizytówkę miejscowości i przyczynie się do jej promocji.

PG - 13375

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Ziemi Piwniczańskiej w Piwnicznej- Zdroju (Piwniczna Zdrój, woj. małopolskie)

Wodny zwiad terenowy i ochrona zasobów wodnych

(13 480 PLN)

Projekt ma na celu pobudzenie potrzeby i wrażliwości dzieci i młodzieży w kierunku dbałości o takie miejsca jak potoki górskie czy rzeka Poprad. Oczyszczenie potoków celem umożliwienia wypoczynku nad nimi. Edukacja ekologiczna uczniów, rodziców ich mieszkańców. Większa troska o lokalne bogactwa naturalne.

Realizatorzy planują w ramach projektu posprzątać teren wokół trzech potoków górskich i rzeki Poprad oraz oczyścić teren młaki i otoczenia zbiorników wody pitnej na osiedlu Śmigowskie. Zaplanowano także wykonać ujęcie wody źródlanej i udostępnić je do publicznego korzystania.

PG - 13381

Zespół Szkolno-Przedszkolny Szkoła Podstawowa w Żegiestowie (Żegiestów, woj. małopolskie)

Nagroda za najlepszą realizację projektu 2008 "Zielona sala lekcyjna nad Potokiem Żegiestowskim"
(4 000 PLN)

PG - 13382

Szkoła Podstawowa w Wierchomli Wielkiej (Wierchomla, woj. małopolskie)

Nagroda za najlepszą realizację projektu 2008 "Eko-ogród"
(1 500 PLN)

PG - 13383

Szkoła Podstawowa nr 1 w Krynicy-Zdroju (dawniej SCESz nr 1) (Krynica Zdrój, woj. małopolskie)

Nagroda za najlepszą realizację projektu 2008 "Słotwiny Zdrój - odtworzenie tradycji uzdrowiskowej Osiedla Słotwiny"
(1 500 PLN)

PG - 13384

Ochotnicza Straż Pożarna w Żegiestowie (Żegiestów Zdrój, woj. małopolskie)

Zagospodarowanie zlewni potoku żegiestowskiego
(15 500 PLN)

Projekt ma na celu ochronę dziedzictwa wodnego i kulturowego przy zlewni strumieni w Żegiestowie - zwiększenie atrakcyjności turystycznej wsi oraz estetyczne zagospodarowanie terenów przy rozlewisku.

W projekcie przewidziane są prace oczyszczające teren takie jak: odmulanie, zlewni, oczyszczenie potoku, wycięcie chaszczki i niwelacja terenu. Kolejny etap działań to odrestaurowanie, oczyszczenie i zabezpieczenie kamiennej konstrukcji zabytkowego mostu i uroczyska po młynie. Strażacy chcą także przystosować teren pod kątem rekreacyjnym – wykonać ścieżki spacerowe, postawić ławki i altankę, aby tym samym skoncentrować penetrację potoków w jednym interesującym miejscu.